

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

PIG

POLITIKA I GOSPODARSTVO

PIG D-S039

PIG.39.HR.R.K1.20

38825

12

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 4 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

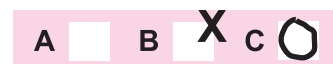
Ispravak pogrešnog unosa

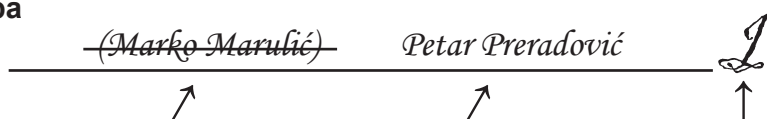
Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Neispravno

b) zadatak otvorenoga tipa

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Vlada je odobrila sedam milijuna kuna za ravnomjeran regionalni razvoj Republike Hrvatske. Koju od navedenih uloga ima Vlada Republike Hrvatske u opisanoj situaciji?

A. političkoga objekta
B. političkoga subjekta
C. političkoga sredstva

A. ☐
B. ☐
C. ☐

2. Što označava proces depersonalizacije vlasti koji započinje u 18. stoljeću stvaranjem modernih država?

A. da se vlast veže uz građanstvo
B. da se vlast veže uz osobu vladara
C. da se vlast veže uz instituciju vladara

A. ☐
B. ☐
C. ☐

3. Kako se naziva tip političke kulture u državi koja je nasljedni sultanat te nema političkih stranaka ni parlamenta, a sultan vlada u skladu s religijskim zakonima?

A. podanička
B. parohijalna
C. participativna

A. ☐
B. ☐
C. ☐

4. Kojom vrstom neposrednoga političkog izjašnjenja birači mogu odlučivati o prijedlogu promjene ustava?

A. izborima
B. referendumom
C. zborom građana

A. ☐
B. ☐
C. ☐

Politika i gospodarstvo

<p>5. Kako se naziva zabrana svakoga medijskog izvještavanja o političkim strankama, kandidatima ili izbornim programima na dan uoči izbora i na dan izbora?</p> <p>A. cenzura B. izborna šutnja C. manipulacija informacijama</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>6. Kojoj ideološkoj orijentaciji pripadaju političke stranke čiji nastanak obilježava borba za prava radnika i koje smatraju da je uloga države interveniranje pri raspodjeli društvenoga bogatstva?</p> <p>A. konzervativnoj B. demokršćanskoj C. socijaldemokratskoj</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>7. Koja od navedenih funkcija političkih stranaka podrazumijeva da pobjednička stranka na izborima preuzima plaćene dužnosti u državnoj administraciji?</p> <p>A. organizacija vlasti B. agregiranje interesa C. politička socijalizacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>8. Kojoj ideološkoj orijentaciji pripada politička stranka koja primarno teži očuvanju tradicionalnih vrijednosti nacije te u državnim školama skrbi o vjeronauku vjerske većine?</p> <p>A. ljevici B. centru C. desnici</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>9. Kojim izbornim sustavom svaki birač bira jedan dio parlamentarnih zastupnika u izbornim jedinicama prema načelu relativne većine, a drugi dio sa stranačkih lista na razini čitave zemlje kao jedne izborne jedinice?</p> <p>A. većinskim B. segmentiranim C. proporcionalnim</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S039</p> <div><p>01</p></div>	

Politika i gospodarstvo

<p>10. Koliko dugo se prema Ustavu Republike Hrvatske može produžiti mandat sucu Ustavnoga suda ako do isteka njegova mandata nije izabran novi sudac?</p> <p>A. trideset dana B. dva mjeseca C. do šest mjeseci</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>11. Kojim je temeljnim zakonom Republika Hrvatska proglašena jedinstvenom i nedjeljivom demokratskom državom u kojoj se osiguravaju ravnopravnost, slobode i prava, a vlast je organizirana primjenom načela trodiobe vlasti?</p> <p>A. Ustavom Republike Hrvatske B. Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina C. Ustavnim zakonom za provedbu Ustava Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>12. Koja institucija vlasti prema Ustavu Republike Hrvatske ostvaruje građanski nadzor nad službama sigurnosti Republike Hrvatske?</p> <p>A. Hrvatski sabor B. Vlada Republike Hrvatske C. Predsjednik Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>13. Koja institucija bira guvernera Hrvatske narodne banke prema Ustavu Republike Hrvatske?</p> <p>A. Ustavni sud B. Hrvatski sabor C. Ministarstvo financija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>14. Predsjednik Republike Hrvatske i više od 30 zastupnika Hrvatskoga sabora pokrenuli su raspravu o promjeni Ustava Republike Hrvatske. Kojom većinom prema Ustavu Republike Hrvatske Sabor odlučuje hoće li se pristupiti promjenama Ustava?</p> <p>A. običnom većinom B. apsolutnom većinom C. dvotrećinskom većinom</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<div data-bbox="180 2016 352 2054"> <p>PIG D-S039</p> </div> <div data-bbox="1295 1975 1465 2107"> <p>01</p> </div>	

Politika i gospodarstvo

<p>15. Tko u Republici Hrvatskoj prema Ustavu Republike Hrvatske ima pravo sudjelovati na izborima za Europski parlament?</p> <p>A. svi građani Europske unije B. svi stanovnici Republike Hrvatske C. samo državljani Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>16. Koja institucija prema Ustavu Republike Hrvatske prima vjerodajnice i opozivna pisma inozemnih šefova diplomatskih misija?</p> <p>A. predsjednik Hrvatskoga sabora B. Predsjednik Republike Hrvatske C. predsjednik Vlade Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>17. Kojoj generaciji ljudskih prava pripada pravo radnika na odmor tijekom radnoga vremena?</p> <p>A. prvoj B. drugoj C. trećoj</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>18. Na parlamentarnim izborima slijepe i slabovidne osobe nisu mogle glasati bez nečije pomoći jer glasački listići nisu bili otisnuti na Brailleovu pismu. Koje im je izborno pravo prekršeno na opisanim izborima?</p> <p>A. jednako B. opće C. tajno</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>19. Koje se od navedenih obilježja ne odnosi na uslugu?</p> <p>A. prenosivost B. neopipljivost C. istovremeno pružanje i korištenje</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
PIG D-S039	 01

Politika i gospodarstvo

<p>20. Poduzetnik je vlasnik tvornice bezalkoholnih pića. Kojom od navedenih aktivnosti poduzetnik odgovara na temeljno ekonomsko pitanje kako proizvoditi?</p> <p>A. smanjenjem cijene energetske pića B. nabavkom koncesije za crpljenje vode C. uvođenjem nove vode s okusom borovnice</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Koje od navedenih dobara predstavlja slobodno dobro?</p> <p>A. vjetrenjača B. uzgajalište riba C. sunčeva svjetlost</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Koja od navedenih mjera pripada fiskalnoj politici?</p> <p>A. povećanje poreznih stopa B. povećanje deviznih rezerva C. povećanje vrijednosti domaće valute</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Kako se naziva pad opće razine cijena svih dobara i usluga posljedica čega jest rast kupovne snage novca?</p> <p>A. deflacija B. devalvacija C. deprecijacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. U kojemu obliku trgovačkoga društva svi suvlasnici odgovaraju neograničeno i solidarno svojom cjelokupnom imovinom za preuzete obveze?</p> <p>A. u komanditnome društvu B. u javnome trgovačkom društvu C. u društvu s ograničenom odgovornošću</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S039</p> <div> 01</div>	

Politika i gospodarstvo

<p>25. Kojim se instrumentom monetarne politike koristi središnja banka kada se odlučuje na kupovinu vrijednosnih papira?</p> <p>A. diskontnom stopom B. obveznim rezervama C. operacijama na otvorenome tržištu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>26. Kako se naziva osoba koja je sposobna prepoznati tržišnu priliku i pretvoriti svoju poslovnu ideju u stvarnost angažirajući sve potrebne resurse preuzimanjem rizika poslovanja?</p> <p>A. menadžer B. poduzetnik C. prokurist</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>27. Koja od navedenih aktivnosti predstavlja neizravnu prodaju maslinovoga ulja?</p> <p>A. prodaja na sajmu zdrave hrane B. prodaja u lokalnome supermarketu C. prodaja na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>28. Vlasnik tvornice namještaja zainteresiran je za kupnju prijevoznikoga poduzeća koje je trenutačno njegov poslovni partner. Koji financijski izvještaj treba detaljno analizirati kupac radi uvida u stanje imovine, kapitala i obveza poduzeća?</p> <p>A. bilancu B. račun dobiti i gubitka C. izvještaj o novčanome toku</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>PIG D-S039</p> <div> 01</div>	

Politika i gospodarstvo

29. Multinacionalna korporacija koja se bavi proizvodnjom računalnih programa odlučila je u svrhu povećanja prodaje angažirati poslovne subjekte koji će za njih pronalaziti i pregovarati s kupcima, a koji će biti plaćeni u određenome postotku od prodane vrijednosti proizvoda. Kako se naziva opisana vrsta posrednika u prodaji?

- A.** agenti
- B.** facilitatori
- C.** trgovački posrednici

A. ☐

B. ☐

C. ☐

30. Koja je od navedenih financijskih institucija odgovorna za provođenje monetarne politike eurozone?

- A.** Europska središnja banka
- B.** Europski sustav središnjih banaka
- C.** Europska banka za obnovu i razvoj

A. ☐

B. ☐

C. ☐

Politika i gospodarstvo

II. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

- 31.** Predsjednik političke stranke je u vrijeme predizborne kampanje održao politički govor u lokalnoj zajednici želeći u toj političkoj utakmici pridobiti birače za svoju politiku. Kojim se pojmom označava opisani zbir aktivnosti predsjednika stranke?

0 ☐
1 ☐

bod

- 32.** U nekoj državi građani organizirano mjesec dana prosvjeduju i traže promjene ustava zemlje. Što je u opisanoj situaciji cilj, a što sredstvo političkoga djelovanja?

0 ☐
1 ☐

bod

- 33.** Gradonačelnik je izravnim demokratskim izborima osvojio vlast apsolutnom većinom. Kojim se pojmom označava većinska podrška građana u opisanoj izbornoj pobjedi?

0 ☐
1 ☐

bod

- 34.** Građani Primorsko-goranske i Istarske županije trebaju odlučiti o postavljanju odašiljača teleoperatora na Učki. Kako se naziva tip demokracije u kojemu se svi zainteresirani građani obiju županija mogu izjasniti o navedenom pitanju?

0 ☐
1 ☐

bod

Politika i gospodarstvo

<p>35. Kako se naziva većina od 76 glasova kojom je parlament sastavljen od 151 zastupnika izglasao povjerenje novim ministrima?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. Nakon provedenih lokalnih izbora političke stranke desnoga centra udružile su se kako bi oformile vlast u općini. Kako se naziva opisani oblik udruživanja političkih stranaka?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. U kojemu sustavu vlasti osim u predsjedničkom predsjednik ima ustavnu ovlast imenovati ministre u vladi koji su mu odgovorni iako ih mora potvrditi parlament?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. U nekim afričkim diktaturama vlast na izborima traži potvrdu svojega djelovanja pa građanima jamči izbornu pravo, ali ne i mogućnost i slobodu biranja jer nema namjeru prepustiti vlast drugima. Kako se nazivaju opisani izbori?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Kako se naziva grana vlasti koja provodi zakone i druge pravne akte, a ima i pravo zakonodavne inicijative?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>

PIG D-S039

02

Politika i gospodarstvo

<p>40. Na kojim se izborima prema Ustavu Republike Hrvatske odlučuje o područnome predstavničkom tijelu građana grada Zagreba?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>41. Koji sud Republike Hrvatske ima ovlast nadziranja programa i djelovanja političkih stranaka prema Ustavu Republike Hrvatske?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>42. Putem javnih medija iskazuje se sumnja da je Predsjednik Republike Hrvatske priskrbio osobnu korist putovanjem u stranu zemlju. Što Predsjednika Republike prema Ustavu Republike Hrvatske štiti od kaznenoga postupka?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>43. Kojom većinom prema Ustavu Republike Hrvatske Hrvatski sabor donosi Zakon o državnome odvjetništvu?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>44. Tko prema Ustavu Republike Hrvatske ima pravo pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="180 2016 352 2054"> <p>PIG D-S039</p> </div> <div data-bbox="1295 1975 1465 2110"> <p>02</p> </div>	

Politika i gospodarstvo

<p>45. Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog ministra financija donijela odluku o smanjenju proračunskoga izdatka za mirovine i time izazvala prosvjede u cijeloj zemlji. Oporba traži smjenu Vlade. Tko prema Ustavu Republike Hrvatske snosi odgovornost za navedenu odluku?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Klub zastupnika oporbene stranke predočio je u Hrvatskome saboru podršku 1/10 zastupnika koji traže očitovanje Vlade Republike Hrvatske o razlozima neprovođenja reforma. Kako se naziva opisani zahtjev oporbe?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Koje je tijelo prema Ustavu Republike Hrvatske nadležno rješavati sporove nastale zbog kršenja izbornoga zakona pri provođenju lokalnih izbora?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Udruga ravnatelja srednjih strukovnih škola poslala je zahtjev za dostavom podataka o trošenju županijskoga proračuna u području strukovnoga obrazovanja. Koje ustavno načelo mora poštivati čelnik županije udovoljavajući tomu zahtjevu?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S039</p> <div><p>02</p></div>	

Politika i gospodarstvo

<p>49. Kako se naziva naknada koju će pojedinac platiti banci za pozajmljeni novac?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>50. Kako se naziva tržište vrijednosnih papira?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. Kojoj ekonomskoj politici pripada politika planiranja državnih prihoda i rashoda?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Koja vrsta dionice daje dioničaru pravo na dividendu, ali ne i pravo na upravljanje dioničkim društvom?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>53. Kako se naziva tržište na kojemu se obavlja kupoprodaja stranih valuta?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="180 2016 354 2056"> <p>PIG D-S039</p> </div> <div data-bbox="1295 1975 1465 2110"> <p>02</p> </div>	

Politika i gospodarstvo

<p>54. U kojemu su tipu gospodarskoga sustava činitelji proizvodnje vlasništvo države koja ujedno upravlja cjelokupnom ekonomskom politikom zemlje?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>55. Dječja igrališta i parkovi grada besplatno su dostupni za korištenje svim građanima. Kako se naziva opisana vrsta ekonomskih dobara?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>56. Zagrebačka županija je izdavanjem obveznica prikupila financijska sredstva za izgradnju sportsko-rekreacijskih bazena. Kako se naziva opisana vrsta obveznica?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. Kako se naziva vrijednost dobra iskazana novčanim jedinicama i nastala utjecajem ponude i potražnje?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>58. Kojoj skupini marketinških posrednika pripadaju transportna poduzeća čija je zadaća prevesti proizvode od proizvođača do fizičkih prodavaonica?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="181 2018 352 2056"> <p>PIG D-S039</p> </div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2114"> <p>02</p> </div>	

Politika i gospodarstvo

<p>59. Lokalni poduzetnik odlučio je sponzorirati hokejaški klub u svojem gradu sa 100 000,00 kuna. Kojemu elementu marketinškoga spleta pripada navedena odluka o sponzorstvu?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>60. Kako se naziva postupak pretvorbe državnoga vlasništva u privatno vlasništvo kakav je prošla Republika Hrvatska nakon osamostaljenja početkom devedesetih godina 20. stoljeća?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S039</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

